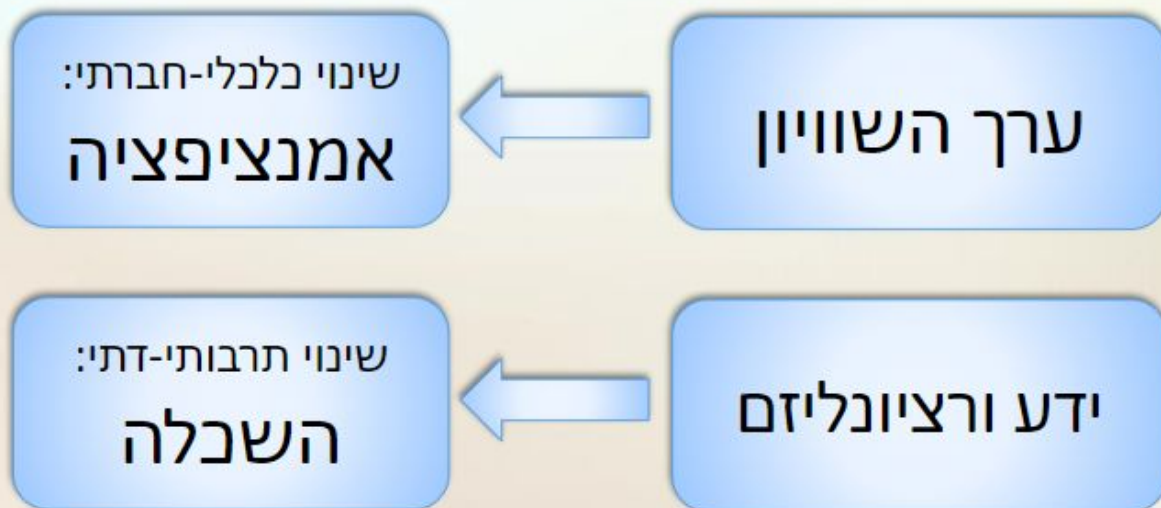

העם היהודי והמודרנה
אמנציפציה

הנאורות משפיעה על היהודים

ערכי הנאורות החלו משנים את אירופה, שנכנסה לתקופתה המודרנית. שינויים אלה לא פסחו על העם היהודי, שעבר שינויים אדירים בתקופה זו.

שוויון זכויות ליהודים

מנשר החוגג את האמנציפציה
בחבל פימונטה, איטליה, 1848
"לעד יחיה הצו המורה לשחרר את
אחינו היהודים"

שוויון היה ערך מרכזי בעידן הנאורות. עם זאת, הוא הוחל באיחור רב על מיעוטים כמו היהודים.

האמנציפציה (השחרור) של היהודים, כלומר הפיכתם לאזרחים שווי-זכויות, התחוללה בהדרגה.

ככל שהמדינה היתה יותר ליברלית ו'נאורה', כך האמנציפציה ליהודים הגיעה מוקדם יותר.

השינויים החוקיים במעמד היהודים

האמנציפציה יצרה שוויון חוקי בתחומים הבאים:

אחרי האמנציפציה	לפני האמנציפציה	
יהודים מורשים לגור בכל מקום בו יחפצו	היהודים גרו בגטאות או באזורים שתוחמו ליהודים	מגורים
יהודים מורשים לעבוד כמעט בכל דבר ולהשתלב בתחומים בעלי השפעה כמו משפט ופוליטיקה	יהודים מורשים לעבוד רק בעבודות חסרות חשיבות ומורחקים מהשפעה ציבורית	פרנסה
יהודים יכולים לרכוש השכלה גבוהה, ללמוד וללמד באוניברסיטאות	על היהודים נאסר ללמוד באוניברסיטאות	השכלה

שינוי אורחות החיים

בכל מקום אליו הגיעה בשורת האמנציפציה, היתה לכך השפעה אדירה על מצבם של היהודים. החופש שניתן ליהודים בבחירת מקום מגורים ועבודה, שינתה בצורה מכרעת גם את אורח החיים היהודי.

השוויון באמנציפציה היה חוקי, אבל לא חברתי. האנטישמיות עדיין הייתה רווחת.

בגלל האנטישמיות, יהודים רבים שרצו להשתלב במקום העבודה החדש, ולהיות שווה-ערך מבחינה חברתית, ניסו בדרך כלל לטשטש את זהותם היהודית.

כחלק מההשתלבות בחברה הכללית, היהודים אימצו
בתהליך הדרגתי שמות לועזיים, את אופנת הלבוש, שפת
הדיבור ואורח החיים של סביבתם.

היהודים יצאו מהגטאות הסגורים ועברו לגור לצד הגויים.
אט-אט נוצרו יחסי שכנות וקרבה, ורבים מהיהודים
התבוללו.

בהדרגה, היהודים עברו מהפך בתפיסתם העצמית:
מיהודי שגר באירופה, לאירופאי יהודי.
הזהות היהודית הפכה להיות שולית לזהות הלאומית.

ביטול האוטונומיה הקהילתית

הפיכתם של היהודים לאזרחים שווים, גררה איתה את ביטול האוטונומיה הקהילתית.

הקהילה היהודית איבדה את כוחה. יהודים כבר לא חויבו להגדיר עצמם כחלק מהקהילה, וכבר לא היו מחויבים לה. הדבר גרם להתרופפות של המסגרות החברתיות והתרבותיות היהודיות.

השירותים, שבעבר סופקו על ידי הקהילה, סופקו כעת על ידי המדינה.

כתוצאה מכך, נפגעה גם סמכותה של ההנהגה המסורתית – הרבנים ומנהיגי הקהילות היהודיות.

בקיצור,

האמנציפציה באלג'יריה

בארצות האיסלאם, במהלך המאה ה-19, מעמד היהודים כמעט ולא השתנה. יוצאת דופן היא **אלג'יריה**, שנכבשה על ידי צרפת בשנת 1830.

שר המשפטים הצרפתי, אדולף כרמיה, שהיה יהודי, נתן הוראה (שכונתה מאז - '**פקודת כרמיה**') בשנת 1870 לתת לכל 35,000 יהודי אלג'יריה אזרחות צרפתית.

בכך הפך מעמד היהודים במדינה זו גבוה אף מזה של המוסלמים (שנשארו אזרחי אלג'יריה בלבד).

שר המשפטים בצרפת,
אדולף כרמיה, היה יהודי.